Rok X. Kraków-Podgórze, Niedziela 2 czerwca 1912 Nr. 123

3 Cena numeru centy w Krakowie, w Podgórzu i na prowincyi.

PRENUMERATA:
Miesięcznie w Krakowie (już z dostawą do domu) K 1·50
na prowincyi z przesyłką pocztową . . . . „ 1·50
Prenumerata za granicą: mrk. 1·50, frk. 2·—, rb. 1·—

Pojedyncze egzemplarze nabywać można we wszystkich agencyach pism i na wszystkich dworcach kolej.

NOWINY

DZIENNIK NIEZAWISŁY DEMOKRATYCZNY ILLUSTROWANY

OGŁOSZENIA
za wiersz petitu 16 hal., za każdy następny raz po 12 hal.; drobne ogłoszenia po 4 hal. od wyrazu (minimum 50 hal.). Nadesłane za wiersz petitowy 50 hal. Spód na każdej stronie po K 6·—, półspód K 4·—. Załączniki K 20·— za tysiąc.
Ogłoszenia przyjmuje tylko Biuro dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca w Krakowie, Jagiellońska 7. (obok handlu WP. Balabuszyńskiego).

Administracya „NOWIN“: ul. Gołębia 3
otwarta od godz. 8 rano do godz. 8 wieczorem.
Na Lwów Skład i Ekspedycya:
Agencya Sokołowskiego, Pasaż Hausmana 2.

Redakcya i Administracya „Nowin“: Kraków, ulica Gołębia l. 3
Telefon 340.
Ekspedycya „Nowin“: ulica Gołębia 3.

REDAKTOR NACZELNY
LUDWIK SZCZEPAŃSKI

Wiadomości nstnie, telefonicznie i listownie przyjmuje Redakcya (Telefon Nr. 340) od godziny 9 rano do 8 wieczorem w biurze ulica Gołębia 3. Rękopisów nie zwraca się.

„NOWINY“ wychodzą codziennie wieczorem o godzinie 4-tej. ▪ Cena numeru 3 centy w Krakowie i na prowincyi.

OD WYDAWNICTWA.

W miarę rosnącej poczytności dziennika redakcya od dawna zdawała sobie sprawę z potrzeby **rozszerzenia jego objętości i podniesienia** jego poziomu, aby módz wszechstronnie czynić zadość wymaganiom szerokich sfer czytelników i ogarnąć na szpaltach pisma całokształt zjawisk politycznych, społecznych i kulturnych.

Przy obecnej demokratyzacyi społeczeństwa wielkie znaczenie posiada i doniosłe spełniać może zadania **dziennik**, w dobrem tego słowa znaczeniu, **popularny**, który jest pożądanym i niezbędnym informatorem w domach mieszczańskich zarówno inteligencyi wielkomiejskiej jak mieszkańców prowincyi — i opierając się **o tysiące prenumeratorów wśród wszystkich warstw społecznych**, służyć sprawom **kraju** i być wyrazicielem **myśli narodowej i społecznej**.

Zupełnemu osiągnięciu tych celów stały dotychczas na przeszkodzie: zbyt szczupłe rozmiary dziennika oraz trudności techniczne, przedewszystkiem brak rotacyjnej maszyny drukarskiej. Trudności te obecnie zostały usunięte i

z dniem 3 czerwca

„Nowiny“ pojawią się w nowej szacie, drukowane na maszynie rotacyjnej, umożliwiającej ekspedycyę **dziesięciu tysięcy egzemplarzy w ciągu godziny**, a zatem szybkie dostarczenie dziennika każdemu czytelnikowi.

„Nowiny“ od poniedziałku 3 czerwca wychodzić będą codziennie o godzinie 1-ej jako najwcześniejsze pismo popołudniowe **w objętości 8—16 stronic z licznemi ilustracyami.** (Każdy abonent powinien najpóźniej o godz. 3-ciej otrzymywać dziennik w domu — a wszelkie niedokładności w dostawie prosimy niezwłocznie donosić administracyi).

Z Wiednia i ze Lwowa „Nowiny“ zapewniły sobie **własne telefoniczne informacye i współpracownictwo najlepszych korespondentów** tak, że pod względem **szybkości i dokładności** politycznych wiadomości staną na równi z największymi dziennikami.

„Nowiny“, wysoko dzierżąc sztandar godności dziennikarskiej i przestrzegając poprawności stylu i formy, dbać będą o **dobór interesującej lektury**, która sprawi, że dziennik stanie się istotnie **dziennikiem powszechnym.**

Nowa powieść. W Nrze z 3 czerwca „Nowiny“ rozpoczynają druk nowej, wielce interesującej powieści (znanego i na naszej scenie autora dramatycznego) H. Heijermannsa p. t. **„Szczury wodne, osobliwe** przygody Ezechiela Wildego“. Powieść ta w rodzaju Juliusza Verne osnuta jest na fabule niezwykle sensacyjnej a pełnej fantazyi i humoru. (Druk „Czarodzieja“ dobiegnie w bieżącym miesiącu do końca).

„Nowiny“ przynosić będą co dwa tygodnie **przeglady mód** z ilustracyami oraz zaprowadzają nowe działy dla informacyi i rozrywki Czytelników. W najbliższym czasie ukażą się specyalne **dodatki: literacki oraz ekonomiczny.**

Redakcya i Administracya „Nowin“ mieści się przy ul. św. Gertrudy l. 10 (Tel. 340). **Dział inseratowy** przy ul. Jagiellońskiej 7. Ekspedycya dla kolporterów przy ul. Zielonej 7 w drukarni Rippera. Prenumeratę składać można w administracyi przy ul. św. Gertrudy 10 oraz w biurze inseratowem przy ul. Jagiellońskiej 7.

Dział ilustracyjny w „Nowinach“ będzie w przeważnej mierze posługiwał się fotografią.

Na **prowincyę** „Nowiny“ wysyłane będą od poniedziałku najwcześniejszymi pociągami błyskawicznymi.

Stojąc niezłomnie na gruncie obrony praw narodowych zawsze z myślą o jednolitości Ojczyzny, oceniając **bezstronnie**, bez drażniącej agresywności i osobistych ataków dążności poszczególnych stronnictw i grup społeczeństwa, stawiając jako naczelną zasadę **harmonię i solidarność** społeczną — „Nowiny“ pragną przedewszystkiem służyć sprawom **mieszczaństwa polskiego**, widząc w niem kulturny i społeczny rdzeń narodu. Liczymy na poparcie **tysięcy czytelników** i tuszymy, że „Nowiny“ w nowej szacie staną się w krótkim czasie istotnie

dziennikiem powszechnym.

REDAKCYA.

Następny numer „Nowin“ wychodzi w poniedziałek o godz. 1-ej w objętości **16 stron druku, w nakładzie 35.000 egzemplarzy.** Warunki prenumeraty pozostają niezmienione.

Orędzie cesarskie w sprawie uniwersytetu.

Wiedeń. Poseł K. Lewicki konferował wczoraj z ministrem oświaty. Jak słychać, treść orędzia cesarskiego ma być dopiero dziś zakomunikowana Rusinom. Rusini zaprzeczają w komunikacie, ogłoszonym w „Slav. Corresp.“, jakoby w sprawie uniwersytetu ruskiego nastąpiła w klubie ruskim zmiana o tyle, że zdania co do siedziby uniwersytetu były podzielone. Klub ruski twierdzi, że wszystkie grupy galicyjskie ruskie i posłowie ruscy z Bukowiny jednomyślnie już teraz domagają się ustalenia Lwowa jako siedziby uniwersytetu ruskiego.

Kreta i Grecya.

Ateny. Na odbytej wczoraj konferencyi deputowani kreteńscy jednomyślnie uchwalili dziś zjawić się w Izbie.

Rząd który poczynił obowiązujące oświadczenia mocarstwom, zdecydowany jest kreteńskim posłom przemocą wzbronić wstępu do Izby poselskiej; obawiając się **jednak rewolucyi mieszkańców**, skonsygnował na dziś około 2000 wojska, które otoczy cały parlament. Obawiają się poważnych rozruchów.

Na Radzie ministrów odbytej ubiegłej nocy, minister sprawiedliwości Dimitrakopulos zaproponował, by deputowanych kreteńskich na pierwszem posiedzeniu Izby przyjąć, a następnie odczytać dekret, mocą którego Izba odroczoną by została do października. Propozycyę tę odrzucono jako sprzeczną z konstytucyą.

Prezydent Venizelos oświadczył, że mocarstwa opiekuńcze uchwaliły ponowne obsadzenie Krety i dały się namówić do odstąpienia od tego planu jedynie obietnicą, że rząd grecki nie dopuści deputowanych kreteńskich do Izby.

Minister sprawiedliwości zgłosił następnie swą dymisyę, którą przyjęto.

Garnizon został wzmocniony. Policya poczyniła wszelkie zarządzenia dla utrzymania porządku. Dziś nastąpi otwarcie Izby deputowanych.

Nowe środki lecznicze.

Wynalazek dra Gnezdy przeciw rakowi. — Staruszka wyleczona z choroby raka. — Metoda leczenia. — Pomyślne rezultaty. — Serum tyfusowe prof. Miecznikowa. — Znakomite wyniki prób.

Akademia medyczna w Paryżu zajmuje się obecnie nowym środkiem leczniczym na raka, którego skuteczność miano już kilkakrotnie wypróbować. Idzie tu o nowy sposób leczenia raka, wynaleziony przez dra Juliusza Gnezdę z Zagrzebia. Jako pacyentkę, wyleczoną z choroby raka przez dra Gnezdę, przedstawiono pewną 81 staruszkę; przed dwoma laty poddano ją na klinice paryskiej operacyi wrzodu rakowego na policzku; wkrótce po operacyi nastąpiła recydywa i wrzód pojawił się na tem samem miejscu, na którem go operowano; wówczas dr Gnezda wziął ją pod swoją opiekę. Pacyentka, która dziś, jak już wspomnieliśmy, liczy 81 lat, jest prawie zupełnie wyleczona. Na miejscu, gdzie znajdował się wrzód, znajduje się blizna.

Leczenie metodą dra Gnezdy polega na podawaniu choremu wynalezionego przez niego środka leczniczego, który dr Gnezda nazwał Arphoalina. Jest to połączenie białkowate, które zawiera 6 pro mille arsenu i fosforu. Arphoalina jest brunatnawym proszkiem, bez smaku, w wodzie i słabych kwasach nierozpuszczalnym, natomiast rozpuszczalnym w gorących alkaliach. Bywa zażywana wewnętrznie w kapsułkach, także zewnętrznie bywa przykładana jako sucha pasta na wrzód rakowy. U owej staruszki stosowano oba sposoby leczenia. Cztery razy przykładano na wrzód pastę arphoalinową i przez cały miesiąc dawano jej zażywać kapsułki arphoalinowe. Pod wpływem tych zabiegów wrzód zaczął się kurczyć i więdnąć, a komórki rakowe nie rozszerzały się dalej. Oprócz tego dr Gnezda w ostatnich dwóch latach leczył jeszcze dziesięć innych osób chorych na raka. — Dwie z nich są zupełnie wyleczone, u pięciu nastąpiło znaczne polepszenie, u dwu innych dr Gnezda nie mógł badać przebiegu leczenia, gdyż osoby te wyjechały z Paryża, dziesiąty wreszcie pacyent umarł na zapalenie płuc. Na najbliższem posiedzeniu członków Akademii medycznej dr Gnezda przedłoży preparaty mikroskopiczne ze swego materyału chorobowego.

Na ostatniem posiedzeniu Akademii umiejętności w Paryżu uznany bakteryolog profesor Miecznikow zdał sprawę o doświadczeniach, czynionych z nowem serum tyfusowem przez dra Broughtona Slocka. Jak wiadomo, profesorowie francuscy Chantemesse i Vincent oraz angielski Wright wynaleźli już przedtem rozmaite gatunki serum, które atoli nie spełniły żywionych nadziei. Miecznikow więc sam przystąpił do sporządzenia nowego serum. Sporządził je z żyjących bakcyli tyfusu, których atoli nie zabijał, jak to czynili prof. Chantemesse i inni przez gorąco lub maceracyę, lecz hodował je w fizyologicznym roztworze soli i impregnował je materyami, jakie znajdują się we krwi takich zwierząt, które specyalnie są odporne na tyfus, jak n. p. konie.

Z bakcylami, preparowanymi w ten sposób, czynił próby na szympansach; próby te zupełnie się powiodły. U zaszczepionych małp był bardzo łagodny przebieg tyfusu. Następnie Miecznikow zaszczepił swe serum dwu osobom, które na to dobrowolnie się zgodziły i osiągnął również pomyślny rezultat. W końcu zaszczepił je 44 innym osobom, a reakcya była zupełnie nieznaczna. Za pierwszym razem wprowadzono do krwi pół miliarda bakcyli, przy następnych szczepieniach trzy razy więcej. Metoda ta — jak podniósł Miecznikow na posiedzeniu — dała znakomite rezultaty, a dla organizmu jest zupełnie nieszkodliwa. Stosować się powinno ją głównie wśród wojsk na manewrach

Wyprawa w czeluści krateru Wezuwiusza. (Patrz artykuł)

Dobry apetyt! Zdrowy żołądek mamy, a żadnego gniecenia żołądka, żadnych boleści, odkąd używamy przeczyszczających pigułek rąbarbarowych Fetlera z marką „Elsapillen“. Mówimy Wam z doświadczenia, sprobójcie takowych także, one regulują stolec, ułatwiają trawienie, przeciwkurczowy i polepsza też krew, 6 pudełek franko 4 K. Wytwórcą jest tylko aptekarz E. V. Feller, w Stubicy, Elsaplatz Nr. 260.

Wiedeński Bank Związkowy – Filia w Krakowie przyjmuje wkładki w rachunku bieżącym i na **KSIĄŻECZKI WKŁADKOWE**
Kapitał akcyjny 130,000.00 koron. Fundusz rezerwowe 39,000.000 koron. Większe kwoty wypłaca bez wypowiedzenia. Podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszów. Kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wart. i waluty, przyjmuje zlecenia na giełdy kraj. i zagr. pod najdogodniejszymi warunkami
Kantor wymiany w lokalu parterowym (Rynek gł., Linia A-B L. 44).

w polu i koszarach, gdzie często tyfus wybucha epidemicznie.

Z kroniki katastrof i wypadków.

Wieś w zgliszczach pożaru. — Samobójstwo na dworcu. — Złe świadectwo szkolne przyczyną śmierci. — Katastrofa tramwajowa. — Dziecko zadeptane w kościele. — Pociąg ratunkowy najeżdża na wykolejony. — Obłąkaniec religijny matkobójcą. — Apasze paryscy znowu przy pracy.

Olbrzymi pożar nawiedził 25 maja wieś Toki koło Zbaraża. Ogień wybuchł po południu przy silnym wietrze i w przeciągu niecałej godziny obrócił w perzynę 280 zagród włościańskich z dobytkiem. Jeden człowiek zginął w płomieniach, drugi skutkiem poparzeń walczy ze śmiercią. Szkody, jakie pożar wyrządził, oceniają na 1,200.000 koron. Były one tylko częściowo ubezpieczone. Między innemi zgorzały dwie szkółki i łacińska plebania.

Wczoraj na dworcu w Boguminie usiłował pozbawić się życia wystrzałem z rewolweru w skroń maszynista kolei północnej Feliks Jirasek, rodem z Czech. Ciężko rannego odwiozło pogotowie ratunkowe do szpitala. Przyczyną samobójstwa ma być obawa przed śledztwem i odpowiedzialność za karambol kolejowy, który miał spowodować maszynista.

Z Belgradu donoszą o znalezieniu w parku dwóch zwłok: młodzieńca i panny. W pierwszej chwili przypuszczano, że ma się do czynienia z samobójstwem z powodu nieszczęśliwej miłości. Dochodzenia jednak wykazały, że przyczyną samobójstwa była obawa kary za złe świadectwo szkolne. Młodzieńcem samobójcą jest uczeń VI kl. gimnazyalnej, Kosta Raboikowic, w zwłokach panny rozpoznano uczennicę wyższej szkoły handlowej. Oboje znali się, bo mieszkali przy rodzicach na tej samej ulicy.

Bliższych stosunków nie utrzymywali — połączyła ich dopiero śmierć. Pozbawili się życia wystrzałem z rewolweru, skierowanego w piersi.

Katastrofa tramwajowa, groźna w skutkach wydarzyła się wczoraj w Budapeszcie Na jednem z przedmieść spadł mianowicie wagon tramwajowy z wału o wysokości 6 metrów. — W wypadku 12 osób odniosło rany, w tem 5 jest ciężko rannych.

Podczas nabożeństwa w kościele w Au — donosi telegram z Monachium — zapalił się prawdopodobnie od płonących świec wielki ołtarz. Pożar w jednej chwili rozszerzył się. W kościele powstała wielka panika. W ścisku i natłoku jedno dziecko zadeptano na śmierć, 8 osób odniosło ciężkie rany, a 14 lżejsze — większość stanowią dzieci i kobiety. Szkody, jakie wyrządził pożar są bardzo wielkie, zniszczone bowiem zostały także cenne obrazy.

Paryskie dzienniki donoszą: Przedwczoraj po południu wykoleił się pospieszny pociąg w odległości 2 km. od Embrennes, przyczem zostało lekko rannych kilkadziesiąt osób. — O wypadku dano znać telegraficznie do następnej stacyi, skąd natychmiast wyruszył pociąg ratunkowy z dwoma lekarzami. Pomoc jego przyniosła nieoczekiwane rezultaty: pędząc bowiem całą siłą pary, najechał maszynista na wykolejony pociąg, czego skutek okazał się groźniejszy, niż poprzedniej katastrofy — mianowicie 30 osób zostało ciężko rannych. Zawezwano więc pomocy od drugiej stacyi i tym razem przybył już nowy pociąg ratunkowy bez wypadku.

Z Bretanii donoszą telegramy o morderstwie, którego dopuścił się pewien parobczak na swej matce pod wpływem obłędu religijnego. We wsi Cergat odbywały się doroczne misye dla ludu wiejskiego. Pod wpływem kazań popadł 25 letni parobczak Pasko w obłąkanie i przyszedłszy do domu, zamordował matkę uderzeniem kolby dubeltówki, a sąsiada, który nadbiegł na ratunek nieszczęśliwej zranił śmiertelnie. Mordercę aresztowano i osadzono w domu obłąkanych. Dochodzenia wykazały, że pod wpływem nawoływań Misyonarzy do pokuty, doszedł nieszczęśliwy do przekonania, że musi zbawić całą Francyę od grzechów. Matka starała się wyperswadować mu to „powołanie" i wybić z głowy jego „apostolstwo" — co miało ten skutek, że obłąkany widział w matce złego ducha, który go odwodził od dobrego. Postanowił więc zamordować ją.

Wczoraj w najludniejszej części Paryża zagroziło dwóch mężczyzn rewolwerem kierującemu automobilem szoferowi. — Przerażony zeskoczył i umknął. Nieznajomi wsiedli do automobilu i odjechali z największą chyżością. Wieczorem rozpoznał szofer w jednym z przechodniów rabusia i spowodował jego aresztowanie. Aresztowany nazywa się Manpertus i przeczy jakoby brał udział w napadzie.

Jak żyją służące w Nowym Jorku?

Brak służby żeńskiej jest bolączką ludności Nowego Jorku. Urzędnik miejskiego biura pośrednictwa pracy, Robinson, wygotował w tej materyi sprawozdanie dla burmistrza, z którego wynika, że w samym Nowym Jorku jest przeszło 100.000 wolnych posad pokojówek, kucharek i panien „do wszystkiego". Nie dziw zatem, że wobec podobnego stanu popyt na służbę żeńską z dnia na dzień się zwiększa a zarobki panien służących w Ameryce dorównują pensyom naszych początkujących urzędników państwowych. Przeciętna płaca miesięczna służącej w Nowym Jorku wynosi 19 dolarów (95 koron), naturalnie oprócz wolnego mieszkania, wiktu, opierunku i t. p. Oprócz tego ma służąca jeden dzień w tygodniu wolny od zajęć i jeden wieczór w tygodniu, w którym może iść do teatru, na koncert i t. p. O ile panna służąca jest zdolną w swym fachu, pensya jej stosunkowo się zwiększa. Zresztą służące nowojorskie są paniami całą gębą. Niechętnie przyjmują posady u chlebodawców, którzy nie mają własnego automobilu a już zgoła nie chcą służyć w domach, w których niema windy.

Afera trucicielska w Pradze.

Śmierć jednej kobiety. — Druga ciężko chora.

Praga czeska zaalarmowaną została onegdaj tajemniczym wypadkiem trucicielskim, który do głębi poruszył opinię publiczną. Sprawa przedstawia się następująco:

Żony właścicieli hotelu „pod złotym aniołem", panie Luiza Eisner i Teresa Flusser cierpiały od dłuższego czasu na kurcze żołądkowe i były w kuracyi pewnego znanego lekarza praskiego. Ponieważ cierpienia ich z każdym dniem się wzmagały a przyczyny istotnej nie można było zbadać, zezwoliły pacyentki na röntgenizacyę żołądków. W tym celu zapisał lekarz do zażycia siarczan barytu (*barium sulphuricum*). Lekarstwo według recepty sprowadzono z apteki Adama na placu Wacława i pacyentki zażyły lekarstwo w przepisanej dozie.

Skutek lekarstwa był piorunujący. Zaledwo pani Flusserowa zażyła lekarstwo, dostała straszliwych kurczów a w parę minut potem wśród nieopisanych męczarni skonała. U pani Eisnerowej, która również zażyła to samo lekarstwo, wystąpiły takie same objawy zatrucia. Przewieziono ją w stanie groźnym do szpitala, gdzie walczy ze śmiercią.

Władze, zawiadomione o tajemniczym wypadku, wdrożyły natychmiast surowe śledztwo. W flaszeczce znajdowały się jeszcze resztki medycyny, którą odesłano do chemika sądowego. Pokazało się, że w aptece zamiast środka leczniczego siarczanu barytu, wydano baryt (*barium carbonicum*), który jest silną trucizną.

Przesłuchano natychmiast aptekarza Adama, który zeznał, że nie miał na składzie zapisanego przez lekarza środka „*barium sulphuricum*". Sprowadził przeto z największego składu aptecznego Fritz i Ska w Wiedniu. Udowodnił on to na podstawie kopiału. Tymczasem firma wiedeńska przez karygodną lekkomyślność przysłała mu zamiast zamówionego leku, truciznę *barium carbonicum*, którą wydał stronie w najlepszej myśli, sądząc, że jest to zamówiony przez niego w Wiedniu środek leczniczy. Wobec tego wdrożono dochodzenia karne przeciw wiedeńskiej firmie Fritz i Ska.

Zmarła p. Flusserowa była znaną w Pradze pięknością. P. Eisnerowa była jej nieodłączną przyjaciółką i raczej z sympatyi do niej aniżeli z rzeczywistej potrzeby zdecydowała się na röntgenizacyę żołądka i w tym celu zażyła zdradliwe lekarstwo.

O stanie afery donosi dzisiejszy telegram:

Praga. Druga ofiara otrucia przez *barium carbonicum*, pani Eisnerowa ma się znacznie lepiej i jest nadzieja utrzymania jej przy życiu. Wiedeńska władza donosi, że firma „Fritz, Petzold i Ska" oświadcza, iż owemu aptekarzowi w Pradze, u którego *barium* zakupiono, wogóle w ostatnim czasie tego środka nie dostarczała. Przeciwko temu twierdzeniu fizykat miejski praski z książek apteki stwierdza, że jednak od powyższej firmy w ostatnich dniach lek został sprowadzony. Dotąd ta sprzeczność nie jest wyjaśniona.

Katastrofa pożaru w kinematografie.

61 trupów. — 167 rannych. — Przyczyny katastrofy. — Okropna panika. — Brutalność mężczyzn. — Wzburzenie ludności.

Według danych urzędowych, podczas strasznej katastrofy w teatrze kinematograficznym w miasteczku hiszpańskiem Villa Real (prowincya Castellon de la Plana), o której już donieśliśmy, zginęło na miejscu 61 osób, a 161 osób odniosło rany mniej lub więcej ciężkie.

Ogółem przybyło na przedstawienie blisko 300 osób. Katastrofę wywołał właściciel kinematografu, niejaki Pitasch, rzuciwszy nieostrożnie filmę, która mu się zapaliła przy manipulowaniu przyrządem, do kosza, napełnionego filmami zużytemi. W jednej chwili jasny płomień wystrzelił z kosza, a ponieważ przedstawienie odbywało się w budzie drewnianej, niczem nie zabezpieczonej od pożaru, przeto ogień znalazł lekką strawę i zanim zdołano pomyśleć o ratunku, już dach budy stanął w płomieniach.

Blask gwałtowny ognia wywołał straszny popłoch wśród publiczności. Część jej rzuciła się ku wyjściu, część zaś ku drugim, naprzeciwko położonym drzwiom, które miały służyć za wyjście zapasowe. Niestety, okazało się, że drzwi te są zamknięte. — Fala więc osób, odbiwszy się o te drzwi, runęła z powrotem na tłum, cisnący się przez drzwi pierwsze, wywołując ścisk i zamęt okropny. — Wśród ryków, jęków, płaczu i przekleństw wszyscy darli się dosłownie jeden przez drugiego, gniotąc i przewracając słabszych, ku zbawczemu otworowi, przy trzasku i huku płonących nad głowami belek.

Cały ten okropny zamęt nie trwał nawet kwadransa, wystarczało to jednak dla zabicia kilkudziesięciu osób, przeważnie kobiet i dzieci, oraz do pokaleczenia większości przerażonych.

Na progu drzwi wyjściowych utworzył się stos 40 zwłok, wprost skłębionych w jedną masę. — Dwadzieścia jeden osób leżało wzdłuż ścian i ławek budy. Bardzo nieznaczny ich procent zginął od dymu i ognia. Ogromna większość padła ofiarą popłochu i dzikiego przerażenia. — Mężczyźni dali tu — nie jak na „Titanicu" — dowód brutalności okropnej, tratując, odpychając i gniotąc kobiety oraz dzieci.

Z liczby osób rannych kilkunastu zmarło w szpitalu.

Władze aresztowały właściciela kinematografu, ludność jednak miasteczka domaga się także aresztowania burmistrza, który, lekceważąc wszelkie przepisy obowiązujące, udzielił pozwolenia na urządzenie kinematografu w budzie drewnianej.

Tajemnicze trupy w Paryżu.

Zagadkowa śmierć. — Trudny dostęp do trupów. — Bezowocne dochodzenia.

Dzienniki paryskie donoszą o zagadkowej śmierci dwojga osób, która w całym Paryżu wywowała niebywałą senzacyę. Sprawa przedstawia się w streszczeniu następująco: Onegdaj spostrzeżono w elegancko umeblowanych apartamentach znanej akuszerki 45 letniej Barlet dwa trupy: właściciela apteki znajdującej się w pobliżu „Wielkiej Opery", niejakiego Mabille'go, lat 85 i właścicielki apartamentów. Zawiadomiona policya przybyła na miejsce w towarzystwie lekarza. Dostęp do apartamentu okazał się na razie niemożliwy. W drzwiach wiły się w napadzie nerwowego szału, dwie dorosłe córki, panny Barlet, które właśnie w tym dniu przybyły z pensyi do matki. Poza niemi wył, ze wściekłością rzucający się, pies zmarłej — a grozę położenia potęgowała służąca, która na widok obcych usiłowała wyskoczyć przez okno. Z trudem tylko udało się jej przeszkodzić.

Wypadek tej zagadkowej śmierci przedstawił dla władz trudną do wyświetlenia tajemnicę. Badania lekarza nie wykazały na zwłokach żadnych śladów otrucia, ani najlżejszych ran — wogóle najmniejszych oznak gwałtownej śmierci. Zwłoki pani Barlet leżały w łagodnej pozycyi na dywanie, prawie zupełnie obnażone, a trup Mabille'go w nocnej bieliźnie w odległości kilku kroków. Dochodzenia policyjne, prowadzone energicznie i szczegółowo nie wydały żadnego rezultatu. Zagadkowa śmierć pozostaje dotąd nie wyjaśniona i wywołuje również w kołach lekarskich wielkie zainteresowanie.

Stwierdzono tylko, że p. Barlet żyła w separacyi ze swoim mężem i nie dawno wniosła skargę rozwodową — aptekarz zaś był od lat kilku żonatym. Oboje cieszyli się wielką sympatyą swoich znajomych, a także klienteli — poznali się zaś w ostatnich czasach i zawiązali zażyły stosunek, który w ostatnich dniach wzbudził u obojga gorące uczucie miłości.

Władze śledcze i lekarze starają się rozwiązać zagadkę w tym kierunku, czy ma się do czynienia z nagłym wypadkiem śmierci czy też samobójstwa przy pomocy nieznanego środka.

Wyprawa w czeluści krateru Wezuwiusza.

(Patrz ilustracyę).

Prof. Aleksander Malladra, wicedyrektor obserwatoryum na Wezuwiuszu, dokonał niedawno tego śmiałego czynu: oto w towarzystwie służącego obserwatoryum zstąpił do krateru Wezuwiusza, którego działalność, co prawda, w ostatnich 2 latach opadła do *minimum*.

Ostatni wielki wybuch Wezuwiusza miał miejsce w kwietniu 1906 — potoki gorącej lawy i deszcze popiołu, zniszczyły wówczas kilka wiosek położonych na stokach Wezuwiusza a przeszło 100 ludzi znalazło wtedy śmierć. Neapol znajdował się wówczas w niebezpieczeństwie: ciemności egipskie zaległy ulice, pokryte grubą warstwą delikatnego popiołu. Wstrząśnienia ówczesne były tak silne, że górna część stożkowatego otworu wulkanu się oderwała i po stokach Wezuwiusza osunęła się z wysokości 1303 m. na poziom 1259 m. Otwór krateru wskutek tego znacznie się powiększył tak, że jego średnica wynosi obecnie 500 m., podczas gdy przed wybuchem średnica mierzyła zaledwo 60 m.

Od tego czasu działalność erupcyjna wulkanu z dnia na dzień się zmniejszała. Dawniej zabójcze pary siarczane, wydobywające się ustawicznie z wnętrza wulkanu, uniemożliwiały po prostu wszelkie zbliżenie się do krańca krateru, mimo stosowania wszelkich środków ostrożności. Obecnie wulkan śpi, to też można bez obawy zbliżyć się tuż do ostatecznej krawędzi Wezuwiusza i spoglądać w tajemnicze czeluście.

Z obecnej korzystnej sytuacyi skorzystał prof. Malladra i zstąpił do krateru, aby dokonać naukowych badań. Po linie 240 m. długiej spuścili się obaj dzielni wycieczkowcy. Po dwugodzinnej mozolnej pracy znaleźli się na dnie krateru, gdzie zatknęli czerwoną chorągiew na znak tryumfu, poczem zabrali się do pomiarów i zdjęć fotograficznych. Na dnie krateru znajduje się szpara, prowadząca widocznie do wnętrza wulkanu. Przez otwór ten wydobywały się żółte, trujące gazy. O ile wulkan na nowo zacznie działać, prawdopodobnie przez ten otwór wydobywać się będą lawa i popiół.

Podczas powrotu życie śmiałych badaczy było niejednokrotnie na szwank narażone, gdyż obrywające się kamienie raz po raz spadały im na głowy a lina co chwilę mogła się przerwać. Po trzechgodzinnej mozolnej pracy znaleźli się na krańcu krateru. Nauka zawdzięcza prof. Malladra pierwsze naukowe zbadanie i pierwsze zdjęcie fotograficzne wnętrza krateru Wezuwiusza.

Z kraju.

Z Wieliczki donoszą nam:

Zaprowadzona przez Magistrat jatka miejska znalazła licznych klientów w mieście i niechybnie będzie regulatorem cen i jakości mięsa, jak już twierdziliśmy onegdaj. Obecna cena mięsa wołowego w jatce miejskiej jest niższa od cen w jatkach prywatnych rzeźników o 12 halerzy na kilogramie. Różnica ta, bardzo znaczna stanowi poważną rubrykę oszczędnościową nawet w zamożniejszych gospodarstwach. Na razie sprzedaje jatka miejska tylko mięso wołowe, spodziewać się jednak należy, że corychlej wszystkie rodzaje mięsa będzie tam można nabyć.

W piątek jatka miejska była zamknięta prawdopodobnie z powodu postu. Jeżeli ten ostatni powód był istotnie przyczyną nieotwarcia jatki, to jakkolwiek ze stanowiska wyznania katolickiego zarządzenie to godne jest uznania, to jednak mimo woli nasuwa się uwaga, że i członkowie innych wyznań należą również do rodzaju mięsożernych.

K. S.

Ze świata.

Operacye obłąkanego chirurga. W Marietta, w stanie Ohio, osadzono w domu dla obłąkanych bardzo zręcznego chirurga tamtejszego, dr Dabneya Lekarz ten słynął jako specyalista w operacyach chorób kobiecych i ślepej kiszki. W ostatnich czasach pod lada pozorem dokonywał na pacyentach swoich operacyj, tak, że operował miesięcznie nie mniej, jak 40 osób. Z liczby tej znaczna część umierała, a ponieważ stwierdzono przytem dziwaczne zachowywanie się Dabneya względem chorych, poddano go obserwacyi lekarskiej, której wynikiem była opinia rzeczoznawców, że Dabney cierpi już przynajmniej od roku na pomieszanie zmysłów.

Co słychać w mieście?

Obrady rolników.

W sali Towarzystwa rolniczego przy placu Szczepańskim odbywały się dzisiaj doroczne obrady członków Komitetu c. k. Tow. rolniczego krakowskiego oraz delegatów Towarzystw rolniczych okręgowych z zachodniej Galicyi. Zebranie było bardzo liczne, blisko 800 osób brało w nich udział. — Ministerstwo rolnictwa było reprezentowane przez r. dw. Struszkiewicza, Wydział krajowy zastępował dr Pilat, Tow. Wzaj. Ubezp. prezes Męciński, a główny Zarząd Tow. Kółek rolniczych p. Zaremba

HOTEL FRANCUSKI
HOTEL DE FRANCE
W Krakowie przy ul. św. Jana i Pijarskiej. - - Telefon Nr. 1045.

w najlepszym położeniu plant, w pobliżu stacyi kolejowej, Rynku głównego, c. k. starostwa i głównych arteryi miasta. Położenie bardzo spokojne. W każdym pokoju telefon, automatyczny przyrząd do budzenia, ciepła i zimna woda, pokoje z wannami, apartamenty familijne, 3 windy elektryczne, Vaccum Cleaner, własna pralnia elektryczna, restauracya, kawiarnia, czytelnia, fryzyer męski i damski, autogaraż 648 i automobil przy każdym pociągu. Ostatni wyraz komfortu i hygieny.

Garderoby dziecinną dla panienek do lat 16, dla chłopców do lat 14, kapturki, kapelusze, pończochy, skarpetki, bieliznę, trykotarze i całe wyprawki dla niemowląt poleca
FRANCISZEK MARTIN Kraków, Rynek gł. 12

Cielecki. Jako komisarz rządowy [illegible] p. Fedorowicz. — Obrady poprzedziło [illegible]stwo w kościele św. Marka. — Jako gość przybył [illegible] posiedzenie ks. biskup Sapieha. Zebranym przedłożono gotowy medal pamiątkowy ś. p. Andrzeja Potockiego, którego wybicie przed 2 laty uchwalono. Medal, dzieło p. Puszeta z Paryża, przedstawia się okazale. Będzie on wybity w srebrze i brązie.

Zgromadzenie zagaił prezes Tow. rolniczego hr. Zdzisław Tarnowski z Dzikowa. Powitał gości — w pierwszym rzędzie ks. biskupa Sapiehę — poczem w dłuższej przemowie przedstawił działalność Komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego w ubiegłym roku sprawozdawczym. W końcu wspomniał o trzech jubileuszach: Krasińskiego, Kołłątaja i ks. Skargi, których pamięć naród czcić będzie po wieczne czasy. Zabrał następnie głos ks. biskup Sapieha i dziękując za zaproszenie wskazał w dalszem swem przemówieniu na wielkie znaczenie narodowe i kulturalne polskiego rolnictwa. Wiceprezes gal. Tow. gospodarczego we Lwowie p. Lisowiecki przedstawił konieczność połączenia się obu dotąd odrębnych organizacyj rolniczych w kraju w jedną wielką organizacyę.

Po dalszych przemówieniach pp. Cieleckiego i Ponińskiego i Straszkiewicza nastąpiły właściwe obrady. — Przedłożono protokół ostatniego walnego zebrania i przyjęto sprawozdanie komisyi rewizyjnej i sprawozdanie z czynności Towarzystw rolniczych okręgowych. Następnie prof. dr. A. Górski wygłosił odczyt pt: „Kartele przemysłowe a kooperatywa rolnicza". O godz. 1 odbył się wspólny obiad w Hotelu Saskim.

Po południu odbędzie się dalszy ciąg obrad, które skończą się wieczorem.

Wycieczka urzędników ministeryalnych do Krakowa i Galicyi.

Pod przew. Excell. Ćwiklińskiego, przybywa do Krakowa w dniu 2 b. m. po południu grono członków Stowarzyszenia *„Freie Vereinigung fur staatswissenschaftliche Fortbildung in Wien"* celem zapoznania się z naszym krajem. W Krakowie zabawi wycieczka przez 5 dni, a uczestnicy zwiedzą miasto i okolicę, zakłady przemysłowe, fabryki, roboty około obwałowania Wisły. Z Krakowa zrobią wycieczkę do Okocimia, Grodkowic, Wieliczki, Zakopanego i Morskiego Oka.

Dnia 7 bm. odjadą do Dzikowa celem zwiedzenia urządzeń gospodarczych w dobrach hr. Tarnowskiego, a następnie udadzą się do Lwowa a stąd do Borysławia i Drohobycza.

Wyjazd do Galicyi poprzedził w Wiedniu szereg odczytów o Galicyi a mianowicie: prof. dra Bujaka o gospodarstwie, radcy min. dra Twardowskiego o przemyśle, prof. dra Buzka o państwowym i autonomicznym rządzie, radcy Zarańskiego o przemyśle naftowym. W Krakowie i Lwowie wygłoszą odczyty: nadradca Lepszy, dr Józef Raczyński, dr Czołowski i dr Stefczyk. Umieszczeniem gości i oprowadzeniem po Krakowie zajął się Krajowy Związek turystyczny wraz z prof. dr Julianem Nowakiem, dokładając starań, by wycieczka wypadła jak najświetniej i by goście poznawszy nasze skarby sztuki i przyrody, odnieśli najkorzystniejsze i najlepsze wrażenie o kraju.

Wypadek w cyrku.

Uczestnicy wczorajszego przedstawienia w cyrku p. Solange de Atalide obok Parku krakowskiego byli świadkami przykrego wypadku, który omal że nie zakończył się tragicznie. Mianowicie jeden ze sztukmistrzów, popisujący się w cyrku piekielną jazdą na rowerze, podczas której zjeżdża po drewnianym pomoście od sufitu na arenę, w chwili rozpoczęcia jazdy stracił równowagę i stoczył się po pomoście wraz z rowerem w dół na baryerę okalającą arenę. Szczęśliwym trafem zdołał podczas upadku przytrzymać się pomostu, wskutek czego siła uderzenia została znacznie osłabiona. Rowerzysta doznał licznych obrażeń na głowie i na kolanie prawej nogi. Zaopatrzyli go obecni w cyrku lekarze.

Z Teatru miejskiego. W niedzielę po południu wystawioną zostanie „Szklanna Góra" Z. Sarneckiego po cenach do połowy zniżonych; wieczorem „Porwanie Sabinek" z p. Frenklem w roli dyrektora Striezego. W poniedziałek i wtorek dwa ostatnie przedstawienia sezonu: w poniedziałek „Aktorki" St. Krupioszewskiego, w których p. Frenkel odtworzy rolę dziennikarza, Konstatego Miecinszki. Rolę Anny Miller, aktorki, objęła p. Jarszewska. We wtorek ostatni występ p. Frenkla w arcyprzednej jego kreacyi Szambelana w „Głupim Jakóbie" T. Rittnera a zarazem ostatnie przedstawienie sezonu.

Popis uczennic szkoły p. St. Heumanówny odbędzie się w małej sali Starego teatru w niedzielę d. 2 b. m. o godz. 7 i pół wiecz. Zespoły i sola wchodzą w program popisu. Bilety po 1 kor. są do nabycia przy wejściu na salę. Czysty dochód przeznacza się na kolonie letnie w „Kochanowie" dla młodzieży szkolnej.

Na dom polski T. S. L. w Morawskiej Ostrawie przesłano z Tarnowa kwotę 85 kor., zebraną na bankiecie zjazdu Tow. nauczycieli szkół wyższych.

Ze związku ekonomicznego urzędników. Wczo[illegible]była się posiedzenie komisyi dla organizacyi [illegible]przedaży artykułów konfekcyi męskiej. Na podstawie uchwał tej komisyi Biuro Związku (ul. Szewska l. 23) w godzinach między 6 tą a 8 mą wiecz. ma pośredniczyć swym członkom w sprowadzeniu tego rodzaju artykułów wprost z fabryk w miarę zamówień. W lokalu Związku znajdują się już oferty i cenniki różnych towarów firm krajowych i zagranicznych oraz próbki najważniejszych artykułów, jakoto obuwia, bielizny, skarpetek, krawatek i t. p. Im liczniejsze będą te zamówienia, tem tańsze koszta transportu a więc i towaru. Związek ma nadzieję, że drogą masowych zamówień towarów pewnego typu, uzyska także od firm krakowskich zniżenie cen i w tym celu wyczekuje ofert na towary konfekcyi męskiej.

Ze sportu. Międzymiastowe zawody piłką nożną, które rozegrają drużyny reprezentantywne Krakowa i Lwowa są przedmiotem szczególniejszego zainteresowania krakowskiej publiczności sportowej, gdyż jutrzejsze zdarzenie jest pierwszem tego rodzaju w naszem mieście.

Reprezentatywna drużyna krakowska, wystawiona przez Związek Polski Piłki Nożnej wystąpi w następującym składzie: Rogalski (K. S. Cracovia) bramkarz, Cepurski (Ak. Z. Sport.), André (T. S. Wisła) obrona, Lähner (Cracovia), Ludwik (A. Z. S.), Pillox (Wisła) pomoc, Kusy (Wisła), A. O. (Wisła), Kowalski (Cracovia), Przystawski (Wisła), Tadek (Cracovia).

Początek o godz. 5 pop. poprzedzi spotkanie Polonii z Kraksem.

Wycieczkę do Tenczynka urządza w niedzielę 9 b. m. Tow. muzyczne „Orkiestra kolejarzy w Krakowie" z bardzo urozmaiconym programem.

Ofiara handlowa na rzecz T. S. L. Łączenie reklamy handlowej z dobrem społecznem staje się objawem, coraz częściej spotykanym na naszym gruncie. Cały szereg firm poważnych w porozumieniu z Zarządem Gł. T. S. L. przeznacza pewne rabaty na cele oświatowe w zamian za prawo posiłkowania się marką popularną T-stwa. Swieżo otwarty skład maszyn do szycia i rowerów pod firmą Wiktor Barczyński (Wiślna l. 2) przeznaczył na rzecz T. S. L. 3 proc. od dokonach sprzedaży, gwarantując, że jako minimum roczne wpłaci 500 K do Kasy T. S. L. przyczem firma poddała się kontroli, iż żadnych maszyn nie będzie sprowadzać z Niemiec. P. Barczyński rozpoczął przed kilku laty pracę na Śląsku.

Festyn sokoli w Podgórzu. „Sokół" w Podgórzu urządza w niedzielę dnia 2 bm. wielki festyn sokoli w parku miejskim na Krzemionkach z nader urozmaiconym programem, w skład którego wchodzą ćwiczenia gimnastyczne, wzlot balonu i aeroplanu, głosowanie nad sprawą połączenia się Podgórza z Krakowem etc. etc.

Omal nie katastrofa automobilowa. Wczoraj wieczorem zaszedł na ulicy Basztowej wypadek zderzenia powozu z automobilem, który omal nie zakończył się katastrofą. Z ulicy Garbarskiej wyjechał skręcając w ulicę Basztową w stronę dworca kolejowego powóz hr. Branickiej, w którym znajdowała się hr. Jadwiga Bnińska, córka hr. Stanisławowstwa Tarnowskich. Równocześnie w szybkim pędzie od strony dworca kolejowego nadjechał omnibus automobilowy, krążący stale między dworcem a Zwierzyńcem; szedł, jak zeznają świadkowie, bardzo szybko i nie lewą stroną gościńca, jak nakazują przepisy jazdy, lecz stroną prawą. Gdy powóz skręcał z ulicy Garbarskiej obok pomnika Rejtana na Basztową, automobil najechał na niego i uderzył całą siłą w powóz. Uderzenie było tak gwałtowne, że koło powozu, przyparte do krawędzi chodnika, rozleciało się, a drzwiczki się pogięły. — Przy zderzeniu hr. Bnińska odniosła kontuzye na twarzy, które, jak słychać, nie są ciężkie. Zawezwany prof. dr Rutkowski wykonał wskazane zabiegi lekarskie. — Szofer przytrzymany tłómaczył się, że jechał dlatego szybko, bo taki miał rozkaz od dyrekcyi przedsiębiorstwa automobilowego; nadto w ostatniej chwili hamulec zawiódł, z powodu czego nie mógł zatrzymać automobilu na gładkim gościńcu.

Ucieczka z domu izolacyjnego. Wczoraj wieczorem zbiegło dwóch robotników z miejskiego domu izolacyjnego, gdzie fizykat umieścił rodziny, wśród których wybuchła ospa. Zbiegli nazywają się Stanisław Grabowski i Maryan Kronka. Urządzono za nimi pościg.

Stałe zdrowie, przedłużenie życia i czerstwa starość są tylko wtedy możliwe, jeżeli zdrowa i czysta krew w żyłach płynie. Nieczysta krew powoduje niezliczoną ilość cierpień. O bardzo ważnym środku dla chorych „Renascin" należy się poinformować w dołączonym do dzisiejszego Nru „Nowin" prospekcie firmy dr med. H. Schröder, Berlin, W. 35. Każdy cierpiący otrzyma na żądanie próbną dawkę tego środka darmo i opłatnie.

Repertuar teatru miejskiego im. Słowackiego.
Sobota „Porwanie Sabinek".
Niedziela pop. „Szklana góra".
Niedziela wiecz. «Porwanie Sabinek».
Poniedziałek «Aktorki».
Wtorek «Głupi Jakób».

Repertuar teatru letniego w Parku krakowskim.
Sobota «Przedmiejskie zalecanki».
Niedziela pop. «Krowoderskie zuchy».
Niedziela wiecz. «Przedmiejskie zalecanki».

Z sali sądowej.

O fałszywe zeznania.

Przed trybunałem orzekającym tut. sądu karnego pod przew. r. s. Dra Ajdukiewicza, stawał dzisiaj Samuel Löffelholz, bogaty kupiec z Brzeska, obwiniony o zbrodnię oszustwa z §§ 179 i 199 u. k. popełnione przez to, że słuchany w sporze cywilnym jako świadek, złożył pod przysięgą fałszywe zeznania. Oskarżenie wnosił prok. Dr Lang, obwinionego bronił adw. Dr Kłębkowski a stronę poszkodowaną zastępował adw. Dr Skąpski. Sprawa przedstawia się następująco:

Bocheński „Bank dla handlu i przemysłu", zastąpiony przez adw. Dra Herschthala w Brzesku, wniósł w styczniu 1910 do sądu handlowego w Krakowie pozew wekslowy o zapłatę kwoty 6000 K. przeciw Franciszkowi Kądziołce. Pozwany wniósł zarzuty wekslowe a w pierwszym rzędzie nader ważny zarzut pozorności swego żyra. Sąd cywilny dopuścił dowód na powyższy zarzut a w szczególności dowód na okoliczność, w jaki sposób bank powodowy nabył zaskarżone weksle a względnie w czyjem imieniu i na czyj rachunek je zaskarżył.

Na tę okoliczność przesłuchano w sądzie cywilnym obwinionego pod przysięgą a zeznał on, że on weksle te otrzymał od Kądziołki na podstawie umowy zdziałanej u adw. Dra Herschthala, poczem wręczył je bankowi, od którego otrzymał pełną walutę. Nie jest zatem prawdą, aby bank skarżył weksle na jego rachunek.

Na skutek tego zeznania sąd cywilny nie uznał zarzutu pozorności żyra i prawnomocnym wyrokiem z lutego 1910 utrzymał w mocy nakaz zapłaty przeciw Kądziołce, którego nadto skazano na zwrot kosztów sądowych.

Tymczasem dochodzenia wykazały (zeznali to urzędnicy banku bocheńskiego) że faktycznie bank zaskarżył weksle przeciw Kądziołce na prośbę i na rachunek Löffelholza, który przez mylne umieszczenie swego podpisu na wekslach Kądziołki (przez pomyłkę umieszczono w banku jego podpis w charakterze akceptanta, zamiast żyranta) stracił regres wekslowy do Kądziołki, do którego istotnie miał słuszną pretensyę w wysokości 6000 K. Ponieważ nie mógł osobiście (będąc akceptantem wekslowym) skarżyć Kądziołkę w drodze wygodnego a szybkiego procesu wekslowego, uprosił Bank, aby tenże na jego rachunek zaskarżył weksle przeciw Kądziołce. Gdy to się stało i gdy Kądziołka podniósł zarzut pozorności swego żyra wobec banku, Löffelholz, aby tylko otrzymać korzystny dla siebie nakaz zapłaty, złożył pod przysięgą fałszywe zeznanie.

Liczni świadkowie zeznają obciążająco dla obwinionego, który tłomaczy się analogicznie, jak na rozprawie wekslowej. Między innymi przesłuchano także radcę sądu dr Waltera, przewodniczącego trybunału handlowego, który przesłuchiwał Löffelholza. Rozprawa budzi wielkie zainteresowanie w Bochni i Brzesku, skąd wiele osób przybyło na rozprawę.

Wyrok zapadnie popołudniu.

Prosimy odnowić prenumeratę na miesiąc czerwiec.

„Nowiny" kosztują miesięcznie 1 K 50, kwartalnie 4 K 50 h., półrocznie 9 K.

Przyszły marszałek.

Z Wiednia donoszą:

Namiestnik Bobrzyński konferował wczoraj w parlamencie z ministrem Heinoldem, Zaleskim i Długoszem. Konferencye te dotyczyły zarówno sprawy uniwersytetu ruskiego, jakoteż przesilenia marszałkowskiego w Galicyi, które jest bliskie rozstrzygnięcia. Kandydaturę Abrahamowicza na marszałka, która jakiś czas stała na pierwszym planie, uważać należy za ubitą. Mówią o kandydaturze br. Gołuchowskiego (posła na Sejm), mówią o Andrzeju ks. Lubomirskim, ale wszystko to są tylko kombinacye.

Dzisiaj donoszą z Wiednia, że decyzya w sprawie marszałkowstwa galicyjskiego zapadnie w najbliższych dniach.

Zaostrzenie sytuacyi na Węgrzech.

Z Budapesztu donoszą, że sytuacya znowu się zaostrzyła. Między opozycyą a partyą rządową panują poważne różnice w sprawie reformy wyborczej i reformy wojskowej. Co się tyczy reformy wojskowej, to opozycya postanowiła wprawdzie odstąpić od żądania skreślenia § 43 ustawy wojskowej o powoływaniu rezerwistów pod broń w czasie pokoju, sprzeciwia się jednak uchwaleniu definitywnej ustawy wojskowej, a godzi się tylko na uchwalenie jednorocznego lub kilkoletniego prowizoryum wojskowego, czemu jednak sprzeciwia się znowu partya rządowa. Lukacs wyjechał do Wiednia.

Opozycya domaga się też gwarancyi załatwienia reformy wyborczej na wypadek uchwalenia prowizoryum wojskowego. W obecnej sesyi ma być uchwalone prowizoryum wojskowe, a rząd ma dać gwarancyę przeprowadzenia w jesieni reformy wyborczej. Gdyby rząd nie przyjął tych propozycyj, opozycya zapowiada na nowo rozpoczęcie walki i technicznej obstrukcyi, w której tym razem wziąłby udział partya Kossutha, partya Justha i partya ludowa.

Prowokatorska czynność policyi rosyjskiej.

Nowe sensacyjne odkrycia.

Z Petersburga telegrafują:

„Nowoje Wremia" ogłasza sensacyjne rewelacye odnoszące się do policyi rosyjskiej. Mianowicie twierdzi ona, że niejaki Brettner, który przez kilka lat żył w Paryżu w otoczeniu Burcewa, pozostawał w służbie zmarłego Raczkowskiego. — **Brettner na żądanie Raczkowskiego kosztem policyi rosyjskiej wydawał w Paryżu rewolucyjny organ, do którego sam Raczkowski nadsyłał gwałtowne artykuły.** W ten sposób rosyjska policya przez szereg lat była wydawczynią organu rewolucyjnego stronnictwa.

Telegramy „Nowin".

Demonstracye chełmskie przed sądem.

Lwów. Dziś rozpoczęła się tu rozprawa, będąca echem wielkich demonstracyj po wiecu chełmskim w dniu 30 grudnia r. u. Na ławie oskarżonych zasiedli: Dec, słuch. techn.; Pudło, słuch. pr.; Krajewski, literat; Ciupka, słuch. techn. i Remiszewski, słuch. techn. Oskarżeni są oni o występek zbiegowiska i obrazę policyantów. Jeden z oskarżonych, gdy go aresztowano powiedział policyantowi: „świnia", a drugiemu, że „za waleczność dostanie od cara order starej szarpetki", co policyanta ogromnie oburzyło.

Ujęcie szajki szpiegowskiej.

Lwów. Policya wpadła na ślad nowej szajki szpiegowskiej znakomicie zorganizowanej. Dnia 25 bm. aresztowano tu niejakiego bar. v. Koenig, poddanego pruskiego. — Ostatniemi czasy bawił on w Rosyi, gdzie był kolejno dyrektorem jakiejś wędrownej trupy, właścicielem hotelu i t. d. We Lwowie zamyślał zainstalować się na stałe, bo wynajął meble na dłuższy czas.

Przy rewizyi znaleziono w jego mieszkaniu bardzo kompromitujące listy, z których wynika, że znosił się on wprost z ochraną kijowską, skąd otrzymywał informacye i brał pieniądze. Podczas rewizyi żona aresztowanego Teresa v. Koenig chciała wrzucić list do pieca, przeszkodzono jej jednak i list odebrano. List ten był właśnie dowodem stosunków z ochraną. Wszystkie dowody są niezbite. Drugim aresztowanym jest niejaki Andrzej Kłosowski, zamieszkały we Lwowie od dwóch miesięcy.

Przy rewizyi znaleziono u niego również obciążający materyał. Szajka ta operowała we Lwowie i wogóle w miastach, gdzie przebywa większa ilość wojska i władze wojskowe. — Aresztowano też żonę Koeniga, Teresę. Policya oświadcza, że cały szereg innych osób będzie jeszcze aresztowanych, a dwie inne już aresztowano.

Przesilenie węgierskie.

Budapeszt. Lukacs dziś wieczorem wyjeżdża do Wiednia i jutro będzie przyjęty przez cesarza na posłuchaniu. Widoki zawarcia kompromisu między opozycyą a rządem zredukowały się do minimum.

Zdolni rysownicy
posiadający wprawę w rysowaniu kredką i tuszem wypadków bieżącej chwili i portretów, zechcą zgłosić się do Redakcyi „Nowin" ul św. Gertrudy 10.

Pierwszym warunkiem zabezpieczenia się przeciw epidemii ospy, szkarlatyny i wielu innym
jest częste, a przynajmniej przed każdem jedzeniem, mycie rąk, oraz częsta kąpiel przy użyciu ogólnie uznanych
Przetłuszczonych Mydeł Malinowskiego
karbolowe (60 h.), lysolowe (75). kreolinowe (75), formalinowe (90 h.). — Dla osób z wrażliwą skórą i dla dzieci wyrabiamy Mydło borno-tymolowe (90 h.).
Te mydła dają zupełną gwarancyę zawartości środka odkażającego.

Pierwszorzędne dekoracye i urządzenia.
Odznaczony medalem i krzyżem
Zakład pogrzebowy J. Horak
Kraków, ul. Mikołajska l. 14
Telefon Nr. 248.
Najtańszy przewóz zwłok, ekshumacye etc.
10

Od jedenastu lat istniejący
227.
Związek handl.-przem. katol. krawców w Krakowie
przy ul. Floryańskiej 7 tuż przy Rynku (filia we Lwowie pl. Halicki 7 gdzie Centr. Kawiarnia)
wykonuje w swej pierwszorzędnej pracowni na zamówienia ubrania najwykwintniejsze wedle wzorów angielskich po cenach najprzystępniejszych,
posiada na składzie świeżo wyrobione przez krakowskich krawców w wielkim wyborze **ubrania gotowe** i sprzedaje taniej jak gdzieindziej.

Na czerwiec

poleca

Księgarnia katolicka

Dra Władysława Miłkowskiego
w Krakowie 9, plac Maryacki telefonu Nr. 1308.

Czosnowska M. Hr. Czytania i Rozmyślania na cześć Serca Pana Jezusa opr. w płótno ang. ozdobnie K. 2·50.

Prokop O. Kapucyn. Miesiąc Najsłodszego Serca Jezusowego, **drukiem bardzo wyraźnym.** Wydanie drugie, opr. w płótno ang. ozdobnie K. 2·—

Na porto jednego z tych dzieł należy dołączyć 45 hal., na porto obu 55 hal.

Tamże sprzedaje się kartki korespondencyjne zwykłe z marką po 4 hal., zagraniczne po 9 hal.

Drobne ogłoszenia
po 4 hal. od wyrazu, najmniej 50 hal.

Poszukiwane:

Zdolny bednarz

znajdzie natychmiast stałe i popłatne zajęcie u firmy

Emil Kuznitzky

fabryka papy dachowej i asfaltu, Oświęcim-Dworzec. 665

Poszukuję

Zdolnego buchaltera

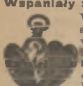
do prowadzenia ksiąg na 2 godziny dziennie t. j. od 7-mej do 9 wieczór. Zgłoszenia S. Sieczkowski Kraków, Sławkowska 11.

Chłopca na praktykę poszukuję zaraz do handlu śniadankowego i restauracyi W. Papeć Kalwarya. 687

Do wynajęcia:

Do wynajęcia pokój duży, frontowy o 2 oknach na I. piętrze z osobnem wejściem przy ul. św. Filipa l. 14. Wiadomość tamże.

Wspaniały zegarek darmo!

W celu poznania naszej firmy wysyłamy wspaniały **złoty double łańcuszek do zegarka**, który w innych okolicznościach K. 10 kosztuje, **tylko za K. 2.** Pozatem może każdy zamawiający łańcuszek, otrzymać darmo wspaniały zegarek. Bardzo rzetelna obsługa. Jakiekolwiek ryzyko wykluczone, gdyż za nieodpowiednie zwracasię pieniądze wraz z kosztami przesyłki. Wysyłka za zaliczką.

Dom zegarów, Heinrich Weisz, Nagysallo, Com. Bars, Węgry. 480

Najnowsze specyalnie gumowe męskie i damskie wsze na ...

„OLLA“
najlepsze
Specyalności GUMOWE
z 2 letnią gwarancyą polecają
REIM i Ska
Kraków
Rynek 37

Cenniki tego działu wysyłamy darmo, dyskretnie. 675

Piegi w 5 dni zupełnie usuwa krem „Diana“ oryginalny lub zwrot pieniędzy natychmiast. Nie dać się brać na lep szumnym reklamom. Doza 2 kor. Na całą twarz i ręce, duża doza 4 kor. (porto 20 hal. zaliczka 65 hal. więcej).

Brodawki pod gwarancyą lub zwrot pieniędzy usuwa najnowszy wynalazek „Eureka“ Doza K. 1·20 h. Porto jak wyżej, wysyła też za zaliczką (oba środki porto jedno). Agencya „Stella“ Zacisze 7, I p. 611

Marka ochronna: „Kotwica“

Liniment. Capsici comp.,
zastępienie
Kotwicznego Pain-Expelleru

jest powszechnie znane jako wyśmienite, bóle uśmierzające i odciągające nacieranie w zaziębieniach itd.; do nabycia we wszystkich prawie aptekach po cenie 80 hal., K 1.40 i 2 K. Przy kupnie tego wszędzie ulubionego środka domowego trzeba przyjmować tylko butelki oryginalne w pudełkach z naszą ochronną marką „Kotwicą“, wtenczas jesteśmy pewni, że otrzymaliśmy preparat oryginalny.

Apteka Dr. Richtera pod „Złotym Lwem“ w PRADZE, ulica Eliškiny 5 nowy.

Piękność twarzy cudną cerę

zniknięcie zmarszczek, piegów, plam, wągrów pryszczy, nieczystości skóry można tylko przez aparat

„AMO“

patentowany. Użycie tegoż nadaje świeżą różową cerę, gdyż wszelkie nieczystości krwi psujące cerę usuwa się naciskiem atmosferycznym. Precz z wszystkiemi reklamowanemi maściami. Tylko naturalne działanie aparatu „AMO“ może być skuteczne. Nie psujcie cery środkami chemicznemi. Cena aparatu 8 K 60 h. za zaliczką, (zaliczka 60 h.) lub poprzedniem nadesłaniem należytości (porto 45 h.

Jeżeli nie poskutkuje zwrot pieniędzy.

Świadectwo: Z mnóstwa listów z podziękowaniem podajemy jeden, jako najcharakterystyczniejszy:

Wielmożny Panie! Zamówiłem aparat „Amo“ prawie przez żart, jak się zamawia różne środki na piękność, ale przyznam się, że nie wierzyłem w skutek, ot myślałem: Spróbuję! Spotkał mię jednak przyjemny zawód. Już po pierwszym masażu, który zrobiłem tym aparatem *po gruntownem wymyciu twarzy*, ciepłą wodą i mydłem, aż zadziwiłem się, tyle nieczystości wprost brudu, aparat ten z twarzy wyciągnął. Po kilku dniach cera pomimo, że zawsze byłem blady, zaczynała różowieć, wyrzuty zaczęły niknąć jeden za drugim, wągry szczególnie na nosie znikły i co najdziwniejsze zmarszczki pod oczami i na czole znikły prawie zupełnie. Nie wiem jak mam podziękować i t. d.

Proszę przysłać dla mych znajomych a mianowicie (dla następujące zamówienia M. B.

Lwów, 12 stycznia 1911 r.

Zbyteczne włosy 571

szpecące twarz, ręce i t. d. usuwa najnowsza amerykańska metoda „Antipillose“ niepowrotnie, z cebulkami, raz na zawsze pod gwarancyą, lub zwrot pieniędzy, Cena 2 kor. Wysyłka też za zaliczką.

Jak zabezpieczyć się przed zbyt liczną rodziną!

Bez użycia tak szkodliwych artykułów hygienicznych. Broszura o szalonej wagi odkryciu Dr. Mullera. Cena z dyskr. przesyłką 50 h. (tylko za nadesłaniem należytości też w markach). Wysyła agencya „Stella“ Kraków Zacisze 7 Oddział A.

Piegi w pięć dni
lub zwrot pieniędzy usuwa krem prawdziwy „Diana“ 2 Kor., gdy dużo piegów na twarzy i rękach 4 Kor.

Samozapalacz
do lamp gazowych! Ostatnia nowość! Nie do zużycia! Też do lamp z siatką nadół, 60 h., (z przes. 70 h. w markach). Zdolny agent potrzebny w Krakowie

✚ Panie ✚

które przy zaburzeniach i zatrzymaniu menstruacyi już wszelkich środków próbowały daremnie, żądają jedynego skutecznego środka „Sfinks“, poleconego przez setki lekarzy. Zdumiewający skutek w najcięższych wypadkach. Nieszkodliwość gwarantowana. Mała doza 1 K 20 h. — duża 4 K też za zaliczką. Wyłączne zastępstwo.

Agencya „STELLA“
Kraków Zacisze l. 7 Oddział A.

Rzadka sposobność!

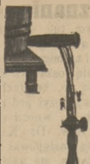
Znakomite sukienne spodnie modne za K. 5·50.

Wskutek korzystnego zakupu wielkiego zapasu sukna ze zwiniętej fabryki, wysyłam jak długo zapas starczy **jedną sztukę bardzo dobrych, wytrzymałych sukiennych spodni** najnowszego fasonu, nienaganny **wiedeński model, w najpiękniejszym wykończeniu i najlepszej jakości** tylko za **K. 5·50, 2 sztuki K· 10·50.** W zwykłych okolicznościach kosztują więcej jak **dwa razy** tyle. Barwa według życzenia. Jako miara wystarczy podanie obwodu w pasie i długość w kroku. **Ryzyko** wykluczone, albowiem zamiana dozwolona lub **zwrot pieniędzy.** Wysyłkę za zaliczką lub za poprzedniem nadesłaniem należytości uskutecznia

Wiener Hosenexport. Filia
H. KLINGER, Kraków
ul. Brzozowa Nr. 6/107. 442

Najlepiej

spuszcza się piwo amerykańskim aparatem do spuszczania piwa do flaszek od

J. KORNGUTA

w Myślenicach.

Cenniki darmo i opłatnie. 645

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

Ogłoszenie licytacyi.

Celem oddania w przedsiębiorstwo budowy kanałów miejskich w ulicach: 1) Reformackiej, 2) Łobzowskiej między ul. Kilińskiego a Szlak, w ul. Bartosza Głowackiego i Konopnickiej w Dębnikach odbędzie się w Budownictwie m. Oddz. B. rozprawa zapomocą ofert pisemnych dnia 10 czerwca 1912 o godzinie 12-tej w południe.

Wadyum wynosi 1600 K.

Plany, kosztorysy i warunki można przeglądać w rzeczonem biurze w godzinach urzędowych, gdzie też wydawane będą druki ofertowe.

Oferty wniesione po terminie, lub nie sporządzone według wzoru nie będą uwzględnione.

Kraków dnia 19 maja 1912 r.

Prezydent miasta.

90
halerzy kosztuje książka Starszej położny H. z królewskiego zakładu położniczego, która podaje w jaki sposób możecie waszą żonę zabezpieczyć od nadmiernej ilości potomstwa. Skutek zagwarantowany. Dziesięć tysięcy podziękowań wpłynęło. 90 h w austr. mark. poczt. do pani A. KAUPA BERLIN S. W. 295. Lindenstr. 51

Ignacy Cypres, Kraków

ulica Szewska 13.

Sprzedaje towary i nadal po nadzwyczajnie cenach tanich: 1 Brytania Anker Rem. system Rosk. 36 godz. z pięknym łańcuszkiem K. 3·90. 1 ameryk. elektr. złoty Rem. z marką Splendit, nadzwyczaj płaski, modny kawalerski, z metalowym cyferblatem 36 godz. szwajcarski werk z łańcuszkiem Koron 4·70. — Srebrny Roskopf o trzech kopertach, bardzo silny K. 11·—. Stalowy damski Remontoir kor. 7·80. Budzik najlepszy kor. 3·—. Łańcuszki srebrne od kor. 2·—. Zegarki złote damskie od kor. 20·—.

Bogato ilustrowane cenniki na żądanie darmo i opłatnie. 244

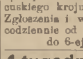
I-sza koncesyonowana przez c. k. Namiestnictwo 671

Szkoła kroju i szycia

przy ul. św. Krzyża l. 7.

otwiera dla niezamożnych pań i panienek dnia 8 czerwca za zniżoną opłatą kurs najłatwiejszego francuskiego kroju, systemu Worth'a. Zgłoszenia i wpisy przyjmuje się codziennie od 9 rano do 12 i od 3 do 6-ej popołudniu.

4 tygodnie na próbę

i w celu ogłądnięcia, wysyłam tanio moje znakomite koła „Bohémia“ pneumatyki, części składowe. Dogodne warunki i spłaty. Illustrowane cenniki darmo. F. Dušek, fabryka w Opočno St. B. Nr. 2102, Czechy. 449

Niebywała okazya dla Pań na Święta

Z powodu posezonowej wyprzedaży można nabyć poniżej cen kosztu bluzy, kostyumy, spódnice, płaszcze w magazynie konfekcyi damskiej

Józefa Gałązki, Floryańska 49, I p. Kraków.

Rządowo upoważniona

Fabryka wód mineralnych sztucznych i specyalnych leczniczych
pod firmą
K. RZĄCA i CHMURSKI
w Krakowie, przy ulicy św. Gertrudy L. 4

wyrabia pod kontrolą Komisyi Prasowej Tow. Lek. polecone przez też Tow. Wody mineralne sztuczne, odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Giesshüblerskiej, Selterskiej, Vichy, Maryenbadzkiej, Homburg, Kissingen, także specyalnie lecznicze, jak: Litową, Bromową, Jodową, Żelazistą, Kwaśną, oraz Wody lecznicze normalne z przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż wyłącznie w aptekach i drogueryach. Cenniki na żądanie franco.

Tanie pierze i puch

1 kg. szarych skubanych K. 2, lepsze K. 2·40, półbiałych K. 2·80, białych K. 4, pierwszej jakości miękkich jak puch K. 6, w najlepszym gatunku K. 7, 8 i 9·60. Puch szary K. 6, 7, biały najlepszy K. 10, puch z piersi K. 12 od 5 kg wysyłam opłatnie.

Gotowa pościel

z gęstego, czerwonego, niebieskiego, żółtego albo białego inletu (nankingu), Pierzyna około 180 cm. długa a 120 cm. szeroka i dwie poduszki o wielkości 80×60 cm. dostatecznie napełnione nowym, szarym, elastycznym i trwałym pierzem K. 16, półpuchem K. 20, puchem K. 24. Pierzyna sama K. 10, 12, 14, 16. Poduszka K. 3, 3·50, 4. Pierzyny o wielkości 200×140 cm. K. 13, 15, 18, 20. Poduszki o wielkości 90×70 cm. K. 4·50, 5, 5·50. Piernaty z najlepszej dymki o wielkości 180×116 cm. K. 13 i 15, przesyła za zaliczką lub poprzedniem nadesłaniem należytości Max Berger w Deschenitz Nr. 404 a, (Czeski las). Niema ryzyka, gdyż zamiana jest dozwolona albo zwracam pieniądze. Bogato ilustrowane cenniki wszystkich rodzaji pościeli za darmo. 1064

PIEGI

Do usunięcia piegów używają najrozmaitszych środków. Wszystkie te środki oparte są na jednakowych zasadach mianowicie na wybielaniu piegów. — Ten sposób postępowania nie jest właściwy. Chcąc usunąć piegi, nie wystarczy ich wybielić, gdyż po przerwaniu kuracyi piegi występują ponownie. Trzeba je przeto zupełnie zniszczyć. Usunąć piegi zupełnie można tylko zapomocą tak zwanego „Santo-crème“.

Twarz należy co dwie lub trzy godziny natrzeć tym kremem i następnie zmyć mydłem. Ten sensacyjny krem usuwa **piegi zupełnie w krótkim czasie i czyni cerę piękną, rumiano-białą.** 284

Krem ten sporządzony jest pod kierunkiem prof. uniwersytetu dra Hager'a prawnie chroniony i jest dziś jedynym pod gwarancyą, skutecznie działającym środkiem, przy tem zupełnie nieszkodliwym. Pudełko jedno wystarczy. **Cena kor. 2·50, pocztą kor. 2·80 franco.**

Zamówić za zaliczką lub poprz. nadesłaniem gotówki: w markach pocztow. lub przekazem.

J. KUKLA, Praga, ul. Perlowa 35.

Zakład pogrzebowy „CONCORDIA“ JANA WOLNEGO

pl. Szczepański (dom własny) Tel. 331

Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych ... we wszystkich krajów europejskich. — W Krakowie jedyny, który posiada własny wyrób trumien.

„Popierajmy Przemysł krajowy“

Najkorzystniejsze źródło nabycia wyrobów tkackich jako to: płótna czysto lniane pojedynczej i podwójnej szerokości, dymki, ręczniki, drelichy, ścierki, chusteczki itp. wyroby w zakres tkactwa wchodzące tylko

w Towarzystwie tkaczy

pod opieką św. Sylwestra

w Korczynie koło Krosna

przy krajowej szkole tkackiej. 532

Na żądanie cennik i próbki darmo i opłatnie

APARATY

do sporządzania wody sodowej :: i napojów musujących ::

SANDAŁY HYGIENICZNE, obówie amerykańskie. HAMAKI, LEŻAKI, stołki polne składane. Necessery, worki turystyczne. PRZYBORY RYBOŁOWCZE Artykuły do podróży. — Polecają najtaniej

REIM i SKa KRAKÓW
Rynek 37. Linia A-B.

Mydło Rajskie Śmiechowskiego najlepsze do prania i mycia

Mydło Rajskie Śmiechowskiego

pozbawione gryzących składników, nie niszczy rąk i nie szkodzi bieliźnie.

Mydło Rajskie Śmiechowskiego paczka funtowa w oryginalnem opakowaniu po **44 hal.** Do nabycia wszędzie!

[illegible] i Halki

:: od skromnych do najwytworniejszych ::

Fabryczny Skład płócien

Bielizny damskiej - Bielizny pościelowej - stołowej oraz

Kompletnych wypraw ślubnych

Torebki - Paski - Żaboty - Kołnierze - Krawaty Pończochy - Rękawiczki duńskie, jedwabne niciane - Szale gazowe i koronkowe - Woalki Wstążki - Koronki - Kwiaty - Pióra strusie Biżuterye i t. p. poleca w wielkim wyborze

KAROL JAROSZ

przedtem Zimler i SKa

Kraków, Rynek 41 - Linia A-B

Telefon 2329.

Grand Prix wystawa światowa Paryż 1900.

Kwizdy korneuburgski proszek dla bydła.

Dyetyczny środek dla koni, rogacizny i świń.

Cena 1 pudełka K. 1·40, ½ pudełka K. —·70, Przeszło 50 lat niemal we wszystkich stajniach używany przy braku chęci do jadła, złem trawieniu, do polepszenia mleka i powiększenia wydajności mleka u krów. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach.

Główny skład: **Franciszek Jan Kwizda**
c. i k. austryacko-węgierski, królewsko rumuński i królewsko bułgarski nadworny dostawca 719 II
obwodowy aptekarz, Korneuburg koło Wiednia.

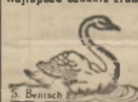
SKŁAD TAPET

na sezon 1912 poleca magazyn mebli, dywanów i t. d. 577

Stefana Iglickiego w Krakowie
przy ul. Sławkowskiej l. 10, (naprzeciw Grand Hotelu).

Na żądanie wysyła wzory opłacone. **Ceny bardzo niskie.**

Najlepsze czeskie źródło! **Tanie pierze!**

1 kg. szarych dobrych, skubanych 2 K; lepszych K 2·40, najlepszych półbiałych K 2·80 białych K 4, białych puchowatych K 5·10, 1 kg. najlepszych śnieżnobiałych skubanych K 6·40, 8 K. 1 kg puchu szarego K 6·—, 7 K. białego przedniego K 10·—, najlepszego puchu z piersi K 12·—. Przy odbiorze 5 kg. opłatnie. 1106

Gotowa pościel

z gęstego czerwonego, niebieskiego, białego lub żółtego nankingu. Pierzyna 180 cm. długa 120 cm. szeroka i dwie poduszki każda 80 cm. długa, 60 cm. szeroka, napełnione nowem szarem, bardzo trwałem puchowatem pierzem K 16, półpuchem 20 K. puchem 24 K, pierzyna sama K 10, 12 K, 14 K, 16 K, poduszki K 3, 3·50 K, 4 K. Pierzyny 200 cm. długie 140 cm. szer. K 13, K 14·70, K 17·80, K 21, poduszki 90 cm. długie, 70 cm. szerokie K 4·50, 5·20 K, 5·70 K. Piernaty z mocnej prążkowanej dymki 180 cm. długie, 116 cm. szerokie K 12·80, K 14·80. Wysyłka za zaliczką od K 12 opłatnie. Zamiana dozwolona, za nieodpowiednie zwracam pieniądze.

S. BENISCH w Deschenitz Nr. 1116 (Czechy)

Bogato illustrowane cenniki darmo i opłatnie.

GUMOWE specyalności dla Panów i Pań

prawdziwe francuskie dla panów I. jakości praw. chron. marka ochronna „KOLONIA“ jako najlepszą dotychczas znana marka 3 szt. K. 1·10, 6 szt. K 1·90, 12 szt. K 3·60 z dołączeniem 42 str. zawierającej broszury z ilustracyami wysyła niezmacznie, bez podawania firmy i zawartości, dyskretnie, za zaliczką, albo poprzedniem nadesłaniem należytości w markach pocztowych jedyna firma tego rodzaju

I. Kukla, Praga, Perlowa Nr. 35.

Ilustr. obszerny polski cennik z wyjaśnieniami i fotografiami w kopercie darmo i opłatnie. 285

DZIAŁ INSERATOWY „NOWIN“

znajduje się w biurze

DZIENNIKÓW I OGŁOSZEŃ

Maryana Hupczyca

w Krakowie, Jagiellońska 7

(róg Szewskiej)

Tamże należy się zgłaszać ze wszystkiemi ogłoszeniami.

Wydawca: Lucyna Szczepańska. Redaktor odpowiedzialny: Ludwik Szczepański. Drukarnia Narodowa w Krakowie, ul. Gołębia 4